

Bilbon, 2002ko otsailaren 22an

Jean Haritschelhar, euskaltzainburua,
Henrike Knörr, buruordea,
Xabier Kintana, idazkaria,
Jose Antonio Arana, diruzaina,
Beñat Oihartzabal, Iker Sailburua,
Andres Urrutia, Jagon Sailburua,
Patxi Altuna,
Miren Azkarate,
Andolin Eguzkitza,
Patxi Goenaga,
Andres Iñigo,
Emile Larre.
Juan Mari Lekuona
Frantzisko Ondarra,
Txomin Peillen,
Pello Salaburu,
Ibon Sarasola (goizez)
Jose Mari Satrustegi
eta Piarres Xarritton, euskaltzainak,
Jose Luis Lizundia idazkariorde-
-kudeatzailea
eta Mikel Gorrotxategi, Onomastika
batzordearen idazkaria (1.1. gaian).

Batzarra goizeko 10,15etan hasi da Euskaltzainburuaren zuzendaritzapean Bilboko egoitzan, ezkerrean ageri diren euskaltzainak bertan direla. Jean Louis Davantek, Juan San Martinek eta Patxi Zabaletak beren ezin etorria adierazi dute. J. L. Davantek bere boza Tx. Peilleni utzi dio eta P. Zabaletak A. Iñigori.

Idazkari berriaren hautaketa.

Beste gaietara pasatu baino lehenago, Euskaltzainburuak idazkari berria hautatzea proposatu du, P. Goenagak utzirikoa lekua betetzeko. Kargu horretarako nor aurkezten den galdetuta, Xabier Kintanak bere burua agertzen du. Bozketan egin ondoren, 16 boto alde eta 4 zuri lortu ditu, horrela aukeratua izanik.

Aurreko batzar agiria onartzea

Ukitu batzuk eginda, aurreko batzar agiria ontzat eman da. Pello Salaburuk ohar bat egin du *ahallahala* hitzak argitzeko: *ahal* izena («egin ahalak egin dituzte», «ahala du», «koka ahala jende sartu zen», «egingo ahal du», «ez ahal da eroriko!») eta *ahala* aditzlaguna («-en neurrian» adieran, «iritsi ahala eseri dira»). Bataren eta bestearen adibideak ongi banatzea eskatu du. Ontzat eman da.

P. Altunak galdetu du hitza **ahal** ala **al** den. I. Sarasolak Mitxelenaren iritzia jakinarazi du: **al** galderetan, gainerakoetan **ahal** utzita. Tx. Peillen bat dator. Horrela utzi da.

Onomastika-zerrenda

X. Kintanak ohar bat egin du **Urepele** ala **Urepel** behar den galdetuz. Batzordeak proposatu bezala, **Urepele** onartzea erabaki da. Horrela, Nafarroa Behereko herriizendegiaren 2. zerrenda (Baigorri-Ortzaize) onaturik gelditu da.

Vox hiztegiak Ibon Sarasolaren erantzuna

Arratsaldean egoterik ez duela eta, Ibon Sarasolak bere erantzunaren gaia goizean aurreratzea eskatu eta ontzat eman da.

Aipaturiko okerrak Bibliograf-Vox argitaletxearen eta Onomastika batzordearen arteko koordinazio faltak sortu zituela ikusi da.

Hemendik aurrera, honelako susmo txar, gaizki-ulertu eta istiluak saihesteko, Euskaltzaindiak kanpoko editorialekiko harremanetan kontu eta zuhurtzia handiagoaz jokatu beharko du.

Eskuartekoak

Sustapen batzordea

Sustapen batzordearen bilera agiria banatu da, horren berri emanaz, zeinetan adierazten baita, Gotzon Loberaren ordeztuz, Andres Iñigo proposatzen dela batzorde idazkari legez. Berretsi egin da.

R. M. Azkue 2001 Literatur sariak

R. M. Azkue 2001 Literatur sariak direla eta, 11 eta 18 urte bitarteko gaztetxoei zuzendutakoak, txostentxo bat banatu da, euskaltzainen artean. Hor ageri denez, aurtengo partaidetza oso handia izan dela: 238 lan (29 Arabatik, 55 Bizkaitik, 90 Gipuzkoatik, 25 Iparraldetik eta 39 Nafarroatik). Saridunetatik 4 iparraldekoak izan direla azpimarratu du euskaltzainburuak, bertako ikastolen lana bere fruituak ematen hasi dela nabarmenduz.

A. Eguzkitzak, Euskal Idazleen Elkartearen buru gisa mintzatuz, liburu sarituak eskuarki ez direla ongi banatzen esan du. Bere ustez hobe litzateke argitaletxe batek publikatzea, bankuaren publizitate-interesak errespetatu arren. Horretarako gestioa egitea eskatu du. Euskaltzainburua bat dator.

Herri-agintarien diru-laguntzak

J. Haritschelhar herri-agintariek Euskaltzaindiari ematen dioten diru-laguntzaz mintzatu da. Nafarroatik ez da oraindik deus jaso. Zorionez, Gotzon Lobera Bizkaiko Foru Euskara zuzendaria 211.291,00 € eman dizkigu Foru Administrazio horren ize-nean. Besteekin ere mintzatu behar da, atzerapenik ez izateko.

Nafarroako Gobernuaren Hizkuntza Politikako Zuzendaritza eta Atlasa

A. Iñigori eta A. Urrutiari hitza ematen zaie, Nafarroako Gobernuaren Hizkuntza Politikako Zuzendaritzarekin izandako azken harremanen berri adierazteko. Hizkuntza atlasaren azken mapa ereduak urtarrilean igorri zizkieten, haiek nahi zuten bezala, Nafarroako foru erkidegoak politiko-administratiboki duen berezitasuna agertuz. Hitzarmeneneko dirua, ordea ez dute oraindik ordaindu.

Euskaltzainburuak uste du lehenbailehen gutun bat bidali beharko diola Sanz lehendakariari atlasaren arazoarekin eta hitzarmenaren hausketaz zer nolako kalte handia egiten zaigun azaltzeko. A. Urrutiak erantzun dio hitzarmenaren salaketa ez dago-

bigula guri, Nafarroako Gobernuari berari edo gainerako agintariei baizik. Hori dela eta, oraingo hitzarmenaren jarraipen batzordearen bilera egitea komeni dela uste du, hau argitzeko.

Miren Azkaratek esan du Nafarroako gobernuarekin saiatu dela mintzatzen hiztarmenaz baina ez duela erantzunik izan. Berririo egingo du eta 10 egunen buruan ihardespenik ez badu, hitzarmena hautsizat joko du. Euskaltzaindiaren diru-premia larria ikusita, ea Eusko Jaurlaritzak eta gainerako diputazioek beren gain Nafarroako Gobernuak utziriko zuloa hartuko ote luketen galdetuta, Mirenek hitzarmen berriaren zenbaitoak kalkulatzeko zaila dela erantzun du, ez baitugu garbi Nafarroako gobernuaren noraino finantziatzeko prest dagoen.

Ondoren J.L. Lizundia mintzatu da erakundeekiko harremanez. Jarraipen-batzordearen bilera egin beharra dagoela uste du, bakoitzaren partaidetasunaren konstatazioa egiteko.

Bilera arratsaldeko ordu bietan eten da, bazkaltzera joateko.

Arratsaldeko 4,05ean euskaltzainak berriz ere bildu dira egoitzan, goizean hasitako bilerarekin segitzeko.

Atlasari dagokionez, Euskaltzaindiaren solaskideek azaldu dute Nafarroako Gobernuaren ordezkariak erakunde politikoen arteko marra handiagoa eskatu dutela mapa handi zein txiki guztietan, eta Nafarroako herri-zerrenden aurrean erkidegoaren armaria ezartzea.

B. Oihartzabalek Nafarroako gobernuaren proposamenei eginiko erantzunak erakutsi ditu, euskaltzainen artean banaturiko txosten teknikoaren arabera. Argi agertu da mapa handietan marra lodiegiak ezartzeak, estetika aldeko desegokitasun nabarmenaz gainera, oztopo ez txikiak dakarziola testuak argi irakurtzeari. Mapa txikietan, gainera, edozein marra beltzek nahasbidea lekarke ezin bestean. Armarrria, ordea, jar liteke, konposaketa-arazo batzuk sor litzakeen arren.

Ondoren eztabaida luze eta beroa izan da. Funtsean euskaltzain guztiak bat etorri dira Nafarroako Gobernuaren eskariak, berez, zientifikoak barik, politikoak eta gehiegizkoak direlako ustean, egoera normalean akademia batek ezin onartuzkoak. Halere, Euskaltzaindiaren egoera ekonomiko ahula ikusita, euskaltzain batzuk (A. Iñigo, J.M. Satrustegi eta A. Urrutia batez ere) negoziaketa, malgutasuna eta erakundeekiko lotura, ahal delarik, mantentzearen alde agertu dira. A. Urrutiak proposamen zehatzak eta malguak eraman behar direla uste du, Euskaltzainburuak egiteko duen gutuna kontuan harturik, harremanak gordeko badira. J.M. Satrustegik arazoa ez dela soilki dirukontukoa, harremanak mantendu edo haustekoa baizik.

Euskaltzainak, ñabardura askorekin, ororen gain akademiaren duintasuna eta beregintasan zientifikoa gordetzearen alde egon dira, dirupeko morrontzak onartzeak etorkizunean ekar liezazkiguketean kalteak aurrikusiz.

Xarrittonek, alor zientifikoaren berme, UNESCOren diktamena eska litekeela esan du. P. Salaburuk Nafarroako gobernuaz ahantzirik, finantziabidea beste nonbaitek ateratzeko posibilitateaz hitz egin du. J. Haritschelharrek uste du ez dela marra lodigorik jarri behar, eta, edonola ere, jartzen denaren kostua haien lepoan ezarri behar dela. X. Kintanak esan du, Nafarroaren notortasuna areago nabarmentzeko, aski dela mapetako armarrriak pixkat handiagoak jartzea, marra ukitu gabe.

Ikuspuntu ezberdinak agertu eta gero, gehiegikeriei planto egiteko ordua dela uste izan da. Hortaz, Euskaltzaindiak ez du 3 pixeleko baino marra handiagorik onartuko. Mapa txikietan ez da marrarik jarriko. Nafarroako armarrak, ordea, jar litezke bai herri-zerrenden aitzinean. Mapa nagusietan, halaber, Nafarroako armarrak handiago irudika liteke. Aldaketa horien kostuak, ordea, Nafarroako Gobernuak ordaindu beharko ditu. Hori onartuko ez balu, Euskaltzaindia hasierako proiektuari jarraikiko litzaioke, hots, marra gabeko ereduari.

B. Oihartzabalek eskatu du, hemendik aurrera, honelako inposizioak ekiditeko, sinatuko diren hitzarmenetan argi utzi beharko dela Euskaltzaindiak ezin negoziatzea deza-keela hizkuntza edukirik agintariekin, arlo horretan erabat beregaina izanik. Gure oraingo baldintzak onartuz ere, argi gera bedi hori atlas honen ediziorako besterik ez dela onartzen, eta ez etorkizunerako. Nafarroaren izaera juridiko berezia errespetatzea eskatzen zaigu: mugak, armarrak etab. Baina Euskaltzaindiak ez du onartuko nortasun hori errespetatzeko moduan inposizioirik.

A. Iñigok erantzun dio osokoen bilkuran Euskaltzaindiak onartua duela errespetu hori. Bestalde, zuhurtzia behar dugula, haustura haiengandik etor dadin. Atlasak onartzen ez bada, hitzarmenik ere ez dugula izanen gogorarazi du.

A. Urrutiak eta M. Azkaratek atlasak eta hitzarmenak elkarrengandik bereizi beharra dagoela esan dute. Bestalde, Euskaltzaindiaren egoera larriari laguntzeko, Eusko Jaurlaritzak lehenbailehen jakin behar du zenbat diru esleitu behar duen, aurrerapenik egin beharko bada.

P. Salabururen ustez gestio biak batera egin behar dira: alde batetik Sanzekiko bilera, hitzarmen berria egiteko. Bestetik atlasaren gestioak, gaizki joanez gero, atlasak marrarik gabe bestela finantzatzeko bideak aurkitzeko.

Hortaz, jarraipen-batzordearen kideei –Nafarroakoa barne– lehenbailehen deitzea erabaki da, bilera egiteko. A. Urrutiak eskatu du Euskaltzainburuak Sanzi gutunik ez idaztea, bera eta A. Iñigo Pegenauterekin egon arte. Euskaltzain berberak etorkizuneko proiektu bakoitza hitzarmenaren arabera neurtu beharko dugula esan du.

Mirenek **aitzur-aldaratze** hitzen zerrenda banatu du.

J. M. Satrustegik azaldu du Nafarroako Gobernuak, nafar euskalkiak direla, jende batzuekiko bilerak egiten hasia dela eta eta sortu nahi duen batzorde baten bilerara deitua izan dela bera.

Algortako San Nikolas ikastolak Bilbon otsailaren 25ean antolatzen duen Ibil-tarte izeneko arte erakusketarako inbitazioak banatu dira, hain zuzen, aurtengo Bizkaiko ikastolen «Ibilaldia» ekitaldiaren aurrerapen gisa antolatua. Euskaltzaindiaren izenean Idazkaria joango da.

Bilera arratseko 6,45an bukatu da.

Euskaltzainburuak
Jean Haritschelhar

Idazkariak
Xabier Kintana